

Posamezna številka:

1 krono.

TABOR* izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri s da umom naslednjega dne ter stane polotolno 180 K, polotolno 90 K, odtisline 45 K, mesečno 15 K. Inscrali po dogovoru. Pri vsakrains objavi popust.

Naroč se pri upravi "TABORA", MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

□ □ □ POŠTNINA PAVŠALIRANA □ □ □

TABOR

Posamezna številka:

1 krono.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 4, 1. nadstropje. Telefon interurb. št. 276. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, pritličje, desno. Telefon št. 24. RŠS poštnoekvivalen račun št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne odira. — Rokopisi se ne vrnejo.

Leto: II.

Maribor, sreda 5. januarja 1921

Številka: 3

Splošna stavka južnih železničarjev v Gradcu.

Kmetijski in delavski kongres v Prekmurju. Ob smrti Koste Stojanovića. Preostali portfelji.

Reški sporazum.

Maribor, 4. januarja.

Po zavzetju Reke po italijanskih vladnih četah in po kapitulaciji D'Annunzia in njegove vlade se je formirala na Reki takoj nova samostojna reška vlada, ki je stopila v pogajanja z vodstvom vladnih čet. Ta pogajanja je vodil v imenu poveljnika generala Caviglie, general Ferrari v Opatiji. Baza za ta pogajanja je tvorilo popolno priznanje rapalskega sporazuma, na kar je nova reška vlada tudi takoj pristala. Radi tega so se tudi takoj pričeli izpolnjevati vsi poedini pogoji, tako izročitev ujetnikov ter onih legijonarjev, ki niso pristojni na Reko, razpustitev legijonarskega zbora ter izročitev vseh ladij.

Celoten sporazumu obsega sedem točk. Prva točka določa čim najhitrejšo zamenjavo vojni ujetnikov, tako onih rednih vojakov, ki so jih vjeli legijonarji, kakor nasprotno tudi onih legijonarjev, ki so jih vjele vladne čete ter so pristojni na Reko. Druga točka odreja odhod vsega vojnega brodoma, ki ga je bil zbral na Reki D'Annunzio tekom svojega vladanja. Glasom tretje točke se mora takoj konstituirati posebna komisija, sestojeca iz rednih armadnih in mornariških častnikov, ki poskrbi za pospravo vsega orožja in municije ter zraven spadajočega materiala, ki je last države; k tej komisiji se pritegne še posebna reška komisija, ki bo prevzela odgovornost za to oddajo materiala.

Cetrta točka odreja odhod vseh legijonarjev, ki niso pristojni na Reko. Ti legijonarji se bodo odpošljali od 5. januarja dalje dnevno s posebnimi

vlaki v notranjost kraljevine, v kraje kamor so pristojni. Poveljstvo reških čet se v tej točki obvezuje, da ne pusti odnesti iz mesta nikakega orožja. Peta točka ugotavlja moč one posadke, ki si jo sme reška vlada vzdrževali tudi še nadalje. To sta dva bataljona oborožene milice, ki pa jo smejo tvoriti samo mošje, pristojni na Reko. Šesta točka ugotavlja razmerje redne italijanske vojske do Reke. Italijanske vojaške oblasti in karabinijerski oddelki ter carinske straže morejo prihajati v mesto le sporazumno z mestno oblastjo. Sedma točka pa odreja, da se morajo do 5. t. m. izprazniti otoka Krk in Rab ter obrežje sv. Marka.

Ko bodo izpolnjene vse te točke, se bodo italijanske vladne čete odstranile iz teritorija reške države na mejo.

Glede D'Annunzia samega je ugotovljeno, da ga italijanska vlada pusti na svobodi, mora pa zapustiti Reko ter se ne sme več vrniti v Italijo. Njegovi legijonarji se morajo vrniti domov, proti njim se radi upora v celoti ne bo kazensko postopalo, prišli pa bodo pred sodišče oni, ki so zagrešili kak poseben delikt.

D'Annunzio je ostal pa tudi po vsem tem stari komedijant ter je v odgovor na ta sporazum izdal proglas, svoj „Mrtvaški alala“, kakor ga je naslovil, v katerem pravi, da sta v Opatiji odposlanca Reke podpisala mir ter ga zapečatila s pečatom Marije Terezije in Viktorja Emanuela v rdečem vosku. „Mi smo pa zapečatili,“ pravi, „svojo zvestobo z najboljšo krvjo. Zapuščam reško ljudstvo, naj si samo prisodi svojo bodočnost. Odhajam radi blagra reškega ljudstva, kakor sem le radi njegovega blagra tudi

prišel. Puščam mu v varstvo svoje mrtvece, svojo žalost in svojo zmago.“

Sedaj, po končanih bojih so bile tudi uradno ugotovljene žrtve, ki jih je terjalo zavzetje Reke. Regularne italijanske čete so izgubile 18 mrtvih ter 142 ranjenih; na reški strani pa je bilo 18 mrtvih, ranjenih pa 51 legijonarjev - vojakov ter 233 civilnih oseb.

Reka dobiva sedaj polagoma mirno lice. Odpirajo se tudi že trgovine, gostilne in kavarne pa so še zaprte. Občinstvo sme na ulice le od 7.—21. ure.

Koroški zločin.

(Konec.)

Glavni naš greh pri celi stvari je bil, in ta greh imamo še danes in se nas bode menda še dolgo držal, da smo bili prepošteni in nismo računali na zločine. Držali smo se predpisov mirovne pogodbe in nobeden hudič nas nebi spravil mimo teh predpisov na stransko pot in nas zavedel k nepoštenim dejanjem.

Prišla je prva plebiscitna komisija in njo mistr Peck in conte Borghese. Eden naš večji prijatelj kakor drugi in prvo kar je bilo, je mistr Peck zaukazal, da se demarkacijska črta odpravi in dovoli prost prehod vsakemu in prost prevoz v poljubni množini vsemu. Zavrelo je v naših vrstah, protestiralo se je na levo in desno, a prof. Cvijič, predsednik naše delegacije se je postavil Pecku in Borghesu po robu, ker najbrže ni bil o rapalski zadevi dovoljno poučen in zato je moral odstopiti svoje mesto ministru Jovanoviću, ki je bil menda v tem bolje poučen. Pričele so prihajati mase ljudi iz vseh delov Avstrije in nosili, vozili in vlačili so živež, les in vse

kar se je le premakniti dalo v Avstrijo pri čemer jih je morala naša žendarmenarija, ki je bila rekrutirana iz samih domačinov, ki o žendarmenarijski službi po večini niti pojma niso imeli, mirno gledati in prenašati roganje te avstrijske golazni. To je bilo pa tudi nakaj za trgovce na tej in oni strani, ki so delali „kšeft“ po mili volji brez strahu, da jih bode kdo pri delu oviral. „Žitni zavod“ „Gospodarska družba“ in drugi faktorji so morali vse to gledati križem rok, če se je kateremu stopilo na prste tedaj je pomolil pod nos dotičnemu organu kos papirja, podpisanega po faktorjih v Celovcu, ki so počeli v vsakem oziru vedriti in oblačiti na plebiscitnem ozemlju v našo škodo.

Reklamacijski rok je med tem potekel, a vendar se je Nemcem s strani komisije, po Pecku in Borghesu in morda še kaki drugi osebi, izvzet je general Chambrun in njegova delegacija, dovolilo, da so spravili okrog 5000 glasovalcev, raztresenih že desetletja po cel Avstriji, ki nikdar Koroške videli niso, še manj pa bili tam rojeni, v volilne imenike, ko smo morali mi iz teh brisati Korošce tam rojene in vedno tam prebivajoče, radi tega ker so se nahajali še 1. januarja 1919 v antanthih legijah in se borili proti sovražnikom antante, katero so zastopali na Koroškem mistr Peck in conte Borghese. To pa še vedno ni bil največji zločin, radi katerega smo mi Koroško izgubili. Glavna lumparija pri celi stvari je bila izvršena s tem, da se je dalo Nemcem po volji, da se skrutinij ne bode vršil na poedinih voliščih po zaključku glasovanja, ampak šele deloma v Borovljah in Velikovcu, a v glavnem v Celovcu in da se je dalo Nemcem na razpolago zelenih gla-

Jadranov:

Sličice iz Trsta.

Stojim pred gledališčem „Fenice“. Kako sem prišel tjakaj, sam ne vem. Vdal sem se valu velikomestnega pestrega življenja in pritiral me je tik pred omenjeno gledališče. Iz njega se je valila množica ljudi, moških in žensk, elegantnih dam pa tudi mnogo siromašne oblečenih. Množica je bila razburjena in izrazala svoje razburjenje v živih gestah. Kdor pozna vročevrno italijansko ljudstvo, ta se podobnim prizorom ne bo čudil. Tržačan je že navajen podobnih prizorov in ne pripisuje tem nobene važnosti. V Trstu so podobne stvari vsakdanja stvar. In kaj je bilo tu?

Oh! Nič posebnega, samo to, da ima Trst eno kategorijo ljudi več, ki stavkajo. Popot so državni nameščenci. Dignen bi zaman z lučjo iskal v Trstu človeka, ki še ni stavkal. Vse stavka, vse je nezadovoljno. Pod Avstrijo je bilo bolje, mnogo bolje, tarnajo Tržačani. Pa da bi samo tarnali, ne, po ulicah kriče celo zagrizeni in vladni udani fašisti, protežirani od vseh oblasti „eviva l'Avstrija“. In zakaj? Samo zato, ker jim je v bojičnih demonstracijah policija malo prelahljala kosti s puškinimi kopli. „Solto l'Avstria no se ne bastonava e se stava

meio, eviva l'Avstria.“ Ako bi tega ne slišal z lastnimi ušesi, bi ne verjel.

Državni nameščenci so v stavki. Bili so socialisti in fašisti. V začetku je imela stavka značaj mezdne gibanja, zato so bili ti ekstremi združeni. A glej čudo! Socialisti so se pogajali z vlado, fašisti pa so odklanjali vsaka pogajanja in njih zahteve so bile tako radikalne, da so vzbujale že sumnjo, da ima ta stavka, ki je bila prvotno razglašena za mezdno, drugo, politično ozadje. In temu je bilo tudi tako. Fašist je stavkal za svojega vrhovnega poveljnika, za pesnika D'Annunzia.

Ko so socialisti zaznali za to mahinacijo, so dali poziv za zopetni sprejem dela, kateremu so se pristali tudi odzvali. S tem niso končali mezdne boja, ampak ga zavlekli v dobo, ko ne bo strašil noben D'Annunzio, za katerega bi stavkali. Fašistom, ki reprezentirajo morda kvečjemu eno četrtino stavkajočih, ne bo preostajalo drugega, kakor da se udajo večini in da vsprejmejo zopet svoje delo.

25. decembra opoldne. Stato d'assedio, po naše povedano obsedno stanje mesta, seveda radi D'Annunzia. Popolnoma drugače sem si predstavljal jaz to izjemno stanje. Hodil sem z nekimi znan-

cem, socialistom po mestu, občudoval to pestro velikomestno življenje, drvenje avtomobilov in postršekov, obleke elegantnih dam in mladih gizdalinov. Glavna arterija mesta, corso, je bil poln šetajočega občinstva. Prav nič me ni spominjalo na izjemno stanje pod staro avstrijsko vlado, kjer je bilo tako zbiranje strogo prepovedano.

Spremljevalec se je obrnil k meni in dejal:

„Ti se čudiš temu. Jaz pa prav nič, ker sem tega že vajen in bi drugače pričakovati ne mogel. Italijanska vlada si tu ne zna pridobivati nikakega respekta, še manj pa strahu. Policijo zmerja vsak za cigane in jim nadeva še drugačnih priimkov. Tržačan zmerja vlado, da celo samega kralja. Ako bi hotela policija vsakega aretirati, bi bili tržaški zapori veliko premajhni.“

„Izjemnega stanja pa bodo pač spostovali,“ sem opomnil.

„Oh, kaj še. Čakaj malo in videl boš, da je tudi to sama komedija.“

In imel je prav. Ni trajalo dolgo in začulo se je kričanje in prepevanje. Kakih sto do dvesto fašistov, na čelu jim italijanska trikolora s črnim dolгим trakom, je prihrumelo po corsu, prepevajoč pesmi reškega velikana in kričeč prikljubljeni vzklik: „eia, eia alala“. Na

trgu della Borsa je govoril neki mladenič z živimi gestami. Kričali in vpili so, kakor bi jih bilo tisoč.

Spremljevalec me je dregnil in obrnil sem se v smer, kamor je kazal z roko. Ugledal sem kakih petdeset policistov, ki so zaprli pot, ki pelje na trg dell'unita. „Le malo počakaj in videl boš, kako se jim bodo umaknili.“

Res so se fašisti obrnili na to stran in udrli v divjem teku z vihrajočo zastavo proti stražnikom in — prebili kordon umikajočih se policistov.

Radovedni smo jim sledili.

„To je naša policija, da veš. Karabinijerji in financa so še nekaj vredni, a ti niso za rabo. Mi, socialisti, se te današnje komedije ne udeležujemo, ker nam je tuja. Poglej tam naše, kako se jim smejejo.“

Res sem ugledal gručo možakarjev, ki so opazovali ves prizor od daleč in uganjali razne šale na račun fašistov. Na glavnem trgu je bilo vse živo. Pred namestništvom je bilo polno vojaštva in policistov. Fašisti se navalijo na vrata, pred njimi trikolora, a vojaštvo, ojačeno s financo, ki je prihitelo v hrbet fašistom, jih razpiši po celem trgu.

„Žalosten konec,“ omeni spremljevalec, „a odjenjali ne bodo vseeno. Spravili se bodo pa na koga drugega. Škoda

glasovnic kolikor so jih pač zahtevali; čeprav je dokazano, da se je tudi v Avstriji izgotovilo sličnih glasovnic in kuvert v poljubni množini, kar je bilo ugotovljeno na dan plebiscita po tem, da niso bile vse glasovnice iz enakega papirja in ne z enakim tiskom. Ugotovljeno je tudi bilo, da so bile skrinjice drugi dan, t. j. 11. oktobra 1920 odprte, v nekaterih je tičal celo ključ, čeprav so bile po glasovanju vse s ključem, ki so jih poedini člani pri sebi nosili, zaprte in z uradnim pečatom zapečatenene.

V hiši, kjer so bile skrinjice, je bil okoli polnoči „kratek stik“ in luči so naenkrat ugasnile. Ko so prihiteli naši tja, sta sedela angleška vojaka (morda tudi preoblečena Nemca) pri svečah, ko sta že popreje napodila našega orožnika proč. V sobi, kjer so se nahajale skrinjice, se je slišalo glasno ropotanje, katerega so pa povzročile podgane, po zatrdilu hišnika drugi dan, čeprav v dobihi hiši, ki je popolnoma nova, še nikdar ni bilo podgan, najmanj pa v prvem nadstropju.

Da nam se niso smilili ljudje, spustili bi mi po tej konstataciji, kake druge podgane v poslopje in s tem preprečili plebiscit in rapalsko pogodbo, a poštenost nam ni pripustila tega, čeprav smo v tistem trenutku vedeli, da smo plebiscit izgubili, ker smo ga morali izgubiti.

5000 neopravičenih glasovalcev je napodil iz Avstrije mistr Peck k glasovanju in če so nam zamenjali le 3000 belih glasovnic z zelenimi, da to 11.000 glasov v našo škodo, a z vsem tem smo dosegli število 15.000 zavednih slovenskih glasov.

Da se je res dogodil zločin, naj služi v dokaz tudi dejstvo, da je v coni A bilo nastanjenih nekaj čez 82.000 prebivalcev, od katerih je imelo glasovalno pravico po predpisu § 50, sanžermenske mirovne pogodbe nekaj čez 24.000 glasovalcev. Nemci so dobili z inportiranci, ki so prihajali brez vsakih dokumentov glasovat — ker s svinčnikom pisana glasovalna izkaznica, brez vsakega uradnega potrdila in identitetnega dokaza, ki jo je posedoval vsak inportirani volilec in z njo glasoval, ni noben dokument — v celem nekaj čez 22.000 glasov, a Slovenci 15.200, kar nam da čez 37.000 glasovalcev, torej za celih 13.000 več, kakor je pa bilo upravičenih. Če pa vzamemo, da je prišel na vsake tri prebivalce en glasovalec, tedaj bi moralo biti v coni A nastanjenih 111.000 prebivalcev. Po za Jugoslavijo oddanih glasovih pa pridemo po istem ključu do spoznanja, da je z vsem

je časa za take neumne komedije. Pojdimo raje h kosilu, ki bo — upam — danes nekaj boljše nego druge dneve.

Sli smo proti domu. Nad nami pa je v sinjem ozračju plaval aeroplan, ki je prihajal z D'Annunzijevega tabora in metal letake, podpisane od reškega nasilnika, v katerih toži, da se je na vigilijo pričel pred Reko bratomorni boj in v katerih pravi, da hoče Italija razen glasovitih sicilijanskih vesper in veroneske velike noči še reški božič (natale fiamano).

Kaj hočeš. D'Annunzio je vedno velik v njegovih besedah in njegova armada je vedno zmagovalna. Le še par dni, počakaj bratec. Vederemo.

Stisnila sva si roke in odšla vsak proti svoji strani domov. Fašisti pa so še dolgo, cel popoldan razgrajali in kričali kljub izjemnemu stanju, kinematografi so bili odprti, slovenski Marijini družbi pa se je prepovedala navadna za njih nenevarna otroška božičnica. Tako izgleda enakopravnost v italijanskih besedah.

tem v coni A naša večina, ker trikrat 15.000 da 45.000, a dvakrat 45.000 pa 90.000. Torej bi imeli v celi coni še vedno 8000 prebivalcev več, ki so za Jugoslavijo, kakor pa onih, ki so za Avstrijo.

To so suha dejstva o koroškem plebiscitu, oziroma zločinu, a obenem tudi dokaz, da je bil ta zločin vpriporjen po diplomatičnih trikih, sicer na zelo neokreten način, ali dovolj spretno za našo kratkovidnost. Za naše mase je zadostovalo, da jim je sam g. minister Jovanović povedal, da je pač vprašal „Narodni svet“ da-li je siguran zmage, na kar je dobil pozitiven odgovor, ker pri obstoječih razmerah drugačnega dobiti ni mogel, kar je sam dobro vedel, a k temu pesku je hotel primešati še drugega in sicer zopet zelo nerodnega, namreč, da so bile krive nedovoljene spekulacije „raznih družb“ in „zavodov“ in privatnih oseb, da smo plebiscit izgubili. Seveda so se vsedli vsi na ta lim; v Srbiji in na Hrvaškem si cel naš plebiscitni aparat še danes predstavljajo za tolpo ničvrednih slovenskih tolovajev in roparjev, a rapalska pogodba se je medtem popolnoma posrečila.

Ti gospodje, ki so nam ti dve žalogrivi vpriporili, bodo vedeli tudi zakaj so privezali za nevidljiv steber v Beogradu generala Maistra, toliko časa, kolikor je pač bilo potrebno.

Sedaj pa, ko se bližamo dnevju, ko bo de stopilo vprašanje naše koroške zibelke zopet v ospredje, naj pa ti gosposdije ali njih namestniki storijo svojo dolžnost in naj rešijo vsaj to, kar so na Koroškem hote storili. Koroška zadeva se da povoljno za nas rešiti, če zavzamemo pravo stališče pri vrhovnem svetu v Parizu, kjer se nahaja tudi gosp. de Chambrun, ki je o celi zadevi natančno poučen, ker je bil priča cele mahinacije, kakor tudi vsi drugi gospodje člani bivše francoske delegacije, ki so nam govorili že tedaj: „Ne zapuščajte te zemlje, ker je vaša last!“

Rožan.

Notranja in zunanja politika.

* **Naslednik Koste Stojanovića.** Kakor se poroča iz Beograda bo z začasnim vodstvom finančnega ministrstva poverjen notranji minister Milorad Drašković. O njegovem definitivnem nasledniku se danes ugiblje sicer že mnogo, vendar pa gotovega še ni nič. V kombinaciji so Vojo Veliković, Vojo Marinković ter tudi sedanji notranji minister Milorad Drašković. V zadnjem slučaju bi postal notranji minister Kosta Timotijević.

* **Prevzetje dostej po Italijanih** zasedenih delov Dalmacije se bo izvršilo najbrže že tekom prve polovice t.m., tako, da bodo 15. t.m. že vsi v rapalski pogodbi nam prisojeni kraji Dalmacije pod našo upravo. Prevzetje otokov Raba in Krka, kakor tudi Sušak in ozemlje v Sloveniji se bo izvršila malo pozneje, na vsak način pa še tekom tega meseca.

* **Razdelitev države.** Razdelitev naše države v okrožja, kakršna predvideva ustavni načrt, se je poverila posebni komisiji ministrstva za konstituantno, ki je s svojimi deli že pričela ter jih pridno nadaljuje. Vseh okrožij bo najbrže 28.

* **Vprašanje mednarodnega sodišča.** Doslej je že 22 narodov podpisalo zapisnik radi ustanovitve mednarodnega sodnega dvora.

* **Polom komunizma.** Nova vlada Nikole Pašića je sklenila na prvi seji, da bo nadaljevala z po Vesničevi vladi započeto akcijo proti komunistom ter izvedla vse odredbe z najtršo konsekvenco. Komunistični listi so ustavljeni že vsi v celi državi. V Beogradu se nadaljujejo preiskave, ki so dognale mnogo obtežilnega. Doslej je bilo aretiranih preko 150 oseb. Odmev tega vladinega nastopa je dokaj ugoden. Mnogo zavedenih pristašev komunizma se sedaj spreobrača. Nekateri komunistični občinski zastopi so se spremenili v socijalistične. Iz komunističnega parlamentarnega kluba je izstopilo že več poslancev.

* **Delavsko vprašanje.** V parlamentarnih krogih govore, da bo eno izmed prvih skrbi nove vlade, sestaviti komisijo strokovnjakov, ki bo proučila delavsko vprašanje ter predlagala odredbe za ureditev tega vprašanja. Vlada dr. Vesnića je razgnala komunistično stranko, ki je pripravljala državni preobrat, kakor se govori. Nobena vlada pa ne more biti nasprotna delu sindikatov ter njihovem boju za zboljšanje gmotnega stanja. Blagajniške knjige in ostali spisi sindikatov se bodo vrnil delavstvu, ko bo policijska oblast izvršila preiskavo ter ugotovila, da se denar ni rabil v prevratne namene.

* **Slovo arditov od Reke.** V ponedeljek so na podlagi pogodbe v Opatiji zapustili arditi s posebnimi vlaki Reko ter se odpeljali preko Trsta v Italijo. Na Reki so ostali samo še domači legijonarji, ki so sedaj tudi zasedli meje reške države ter prevzeli stražno službo. Promet v reški luki se je tudi že pričel.

* **Izmenjava ujetnikov na Reki.** Izmenjava ujetnikov tako z reške kakor tudi z italijanske strani se je že izvršila. Italijanska vojska je imela 171 reških ujetnikov, Rečani pa 100 italijanskih.

Dnevna kronika.

Kosta Stojanović.

V ponedeljek ob 1. uri ponoči je umrl v Beogradu demokratski poslanec ter sedanji finančni minister Kosta Stojanović. Z njim smo izgubili ne le enega najboljših demokratov in najpoštenjših politikov naše države, nego tudi enega najboljših finančnikov in njegovo mesto bo težko zasedeti z drugim možem tako širokega obzora. Stojanović je bil še do Silvestrovega zdrav, ta večer pa je ponoči nenadoma zbolel, dobil je vnetje možgan in ledvic ter po treh dneh težki bolezni končno podlegel. Pogreb se je izvršil včeraj v torek dopoldan na državne stroške ter se ga je udeležil tudi regent Aleksander sam. Pokojni minister Kosta Stojanović je bil star 54 let. Rojen je bil v Macedoniji v bližini Bitolja kot sin preprostih staršev. Po dovršenih študijah je postal profesor matematike ter je bil na tem polju prvi učenjak v Srbiji. Kot poslanec se je že pred 20 leti posvetil gospodarstvu in financam ter je bil kot strokovnjak čislán tudi izven ožjih mej domovine. Pokojnik je bil tudi vnet Jugosloven že pred prevratom. Blag mu spomin.

— **Naša razsvetljava.** Svoječasno se je zagotavljalo, da se bo napeljevanje električne luči vršilo dalje ter da dobe v najkrajšem času razsvetljavo tudi druge ulice ne le onih par glavnih, sedaj pa je preteklo že precej časa pretežna večina našega mesta pa je kljub temu še vedno v egiptovski temi. Posebno neverjetno je, da se ni poskrbelo že takoj spočetka za razsvetljavo Tatten-

bachove ulice, ki je vendar ena najbolj prometnih, kjer se nahaja tudi naš Narodni dom. Važna in neobhodno potrebna je razsvetljava v tej ulici tudi še radi tega, ker je sedaj to edina ulica, ki je prosta za vozovni promet, odkar je Gosposka zaprta. Cas bi bil, da bi se merodajni činitelji zganili.

— **Krojaška obrt v Mariboru** je v zadnjem času občutno prizadeta. Mnogo mojstrov je že dlje časa brez posebnega dela, in so primorani odpuščati pomočnike. Vzrok tiči v dejstvu, da je blago v Mariboru vsled previsoke carine predrago in da si večina ljudi, ki si nabavijo novo obleko, raje preskrbi v Gradcu v konfekcijah, kjer stane obleka kljub podražanju in stroškom vsled ugodnosti naše valute še vedno polovico manj, kakor bi veljala pri krojaču narejenju v Mariboru. Skrajni čas je, da se pri naši carini napravi temeljiti red.

— **Shod klerikalcev.** V ponedeljek zvečer se je vršil v dvorani Stokovne zveze v Splavarski ulici shod klerikalne stranke. Shod, katerega se je vdeležilo kakih 50 oseb je otvoril posl. Vesenjak ter dal besedo dr. Hohncu, ki je poročal o političnem položaju v Beogradu in tudi na splošno. Zdihoval je, da je klerikalna stranka dobila pri volitvah dosti manj glasov, kakor pa je pričakovala. Radi tega in radi zblizanja radikalcev in demokratov ter radi nemoči Stojana Protića, tega največjega prijatelja klerikalcev so sedaj v konstituenti brez moči. V opoziciji pa se nahajajo v glavnem radi tega, ker so proti sedanjemu demokratsko-radikalnemu ustavnemu načrtu ter za avtonomijo, končno pa zahtevajo tudi, da se upošteva Radić ter tudi ne morejo priseči na kralja. Svojo jeremijado je zaključil z apelom na navzoče, naj delajo za prihodnje volitve, ki morda niso tako daleč kot bi kdo mislil. Pri tem je očitno mislil, da bo konstituenta, ker je njegova stranka v opoziciji nezmožna za delo ter bo razpuščena. Iz te moke pa ne bo kruha. Sicer pa bodo prihodnje volitve izpadle za klerikalce še slabše.

— **Proti porotnim sodiščem.** Čehoslovaška republika je ukinita delovanje cele vrste porotnih sodišč z motivacijo, da ta sodišča ne bi sodila nepristransko oseb, obdolženih zadnjega komunističnega puča. V justičnem ministrstvu pa se izdeluje odredba, s katero se bodo porotna sodišča v Čehoslovaški republiki sploh ukinila, ker ne odgovarjajo več modernim nazorom justice. Zeleti bi bilo, da bi temu zgledu sledila tudi naša država.

— **Ura na Pragerskem.** Ob času prevrata je kolodvorska ura na Pragerskem nenadoma obstala. Tako čaka še danes novega prevrata, da se na pristojnem mestu vendar kdo iznajde in se domisli, da čas hiti naprej ter da so baš kolodvorske ure za to napravljene in postavljene, da kažejo potnikom kako čas hiti naprej.

— **Koroški večer za koroške dijake** — begunce se ne vrši dne 11. januarja 1921, kakor je bilo prvotno javljeno temveč se vsled nastalih težkoč pri pripravih preloži na soboto, dne 22. januarja. Večer se vrši v veliki dvorani Narodnega doma ter sodelujeta tudi naša Glasbena Matica ter vojaška godba. Jedro večera pa bodo tvorili nastopi koroških dijakov. Prosimo vsa naša društva in organizacije, naj se na to prireditvev ozirajo ter naj na ta dan ne prirejajo drugih prireditvev, ker je namen te tako vzvišen, da je dolžnost nas vseh brez razlike, da jo podpiramo.

— **Plesni venček privatnih nastavljenec.** Danes v sredo dne 5. januarja 1921 se vrši v vseh gornjih prostorih Oficirskega doma plesni venček privatnih nastavljenec. Začetek ob 19. uri. V plesni dvorani igra popolna godba delavnice južne železnice. V okusno pripravljenemu zimskem vrtu bode igral društveni salonski orkester pod osebnim vodstvom gosp. O. Roba. Postavljeni bodo različni šotori. Za kotilijone je najbolje preskrbljeno. Predpriprave, s katerimi je odbor že skoraj dokončal, kažejo, da bo ta venček eden najlepših te sezone v Mariboru.

— **Ljudsko knjižnico na Pragerskem** je ustanovila podružna podruž-

nica „Prosvete“. Knjižnica je za ta pomemburjeni kraj, kjer je mlajša generacija obiskovala le šulferajnsko šolo, velike važnosti. Ker je knjižnica še nepopolna, so naproseni prijatelji ljudske prosvete, da prispevajo knjige in denar na naslov „Ljudska knjižnica, Prager-sko, šola.“

— Prvo splošno društvo jugoslovenskih vpokojencev v Mariboru ima danes v sredo 5. januarja ob 18. uri v dvorani gostilne Halbwidl v Vetrinjski ulici odborovo sejo, h kateri se vabijo vsi odborniki, udeležbe pa se lahko tudi drugi člani, ki niso v odboru.

— Trafikanti — pozor! Vplačila za dobavo tobaka za mesec januar se morajo položiti v izmeri zadnje dobave do najpozneje 7. januarja.

— Pravoslavna služba božja za Božič se bo vršila dne 7. januarja ob pol 10. uri v pravoslavni kapeli vojne realke. K službi božji se uljudno vabijo tudi civilisti pravoslavne veroizpovedi.

— Uradniško vprašanje. Rešitev uradniškega vprašanja je sprejeta v delovni program nove vlade pod Nikolo Pašićem. V svrhu čimboljše rešitve tega vprašanja bo najprej posebna komisija proučila primernost kvalifikacije sedanjih uradnikov v državi, zlasti višjih.

— Regent potuje v Bosno. Regent bo v kratkem odpotoval v Bosno, kjer bo ostal nekoliko časa v Ilidžu.

— Prehrana beguncev. Poslanec Juraj Demetrovič je odpotoval kot vladni zastopnik v Kraljevo in Cirkvenico, da organizira prehrano beguncev.

— Trumbić zopet odvetnik. Dr. Ante Trumbić je na sestanku s svojimi tovariši odvetniki izjavil, da se bo posvetil svojemu odvetniškemu poklicu.

— Znameniti nemški slikar umrl. V Monakovem je umrl dne 2. januarja slikar profesor Frane pl. Defregger.

— Dr. Bethmann-Hollweg umrl. Bivši državni nemški kanceler dr. pl. Bethmann-Hollweg je umrl po kratki boleznii v nedeljo v Hohenfinu v Nemčiji.

— Grozna potresna katastrofa v Ameriki. „Daily Chronicle“ poroča iz Buenos Airesa z dne 30. p. m. Poroča se o novih potresih, pri katerih je bilo mrtvih ali ranjenih 7000 oseb.

— Izgubila se je zlata ura na poti iz Limbuša v Maribor. Posten najditelj naj jo odda proti nagradi g. Blažu Zafošniku v kavarni „Central“.

— Selnica ob Dravi. Naše učiteljstvo je na dan sv. Stefana aranžiralo krasnospelo šolsko božično prireditev v korist ubogih otrok. Spored je obsegal 1. živo sliko „Jaslice“ s petjem, 2. soloigro „Bratranec“, 3. božično drevce ter prosto zabavo. Udeležba je bila nepričakovano velika. Cisti dobiček znaša 1160-30 K. Vsa čast našemu selniškemu učiteljstvu, posebno gospodu nadučitelju Majcenu.

Kultura in umetnost.

— Božične slike. V četrtek dne 6. t. m. ob pol 11. uri dop. je dijaška predstava ob zelo znižanih cenah. Otroci šole v Cankarjevi ulici ponove igro „Božične slike“.

— Rudolf Dobovišek: Rodoljub iz Amerike. Veseloigra s petjem v treh dejanjih. Pevske točke uglasbil Ciril Pregelj. Celje 1920. Samozaložba. Strani 102 male 8°. Pisatelj je tu podal v posebni knjigi svojo veseloigro, ki jo je igralo že celjsko gledališče z zelo lepim uspehom. Igro priporočamo vsem ljubiteljem naših knjig posebno pa dru-

štvom na deželi in manjšim, kakor večjim odrom.

— Sport. Prejeli smo prvo novoletno številko športnega tednika. Vsebi-na: Ob novem letu. — Nevarnost pri sankanju. — Menci: Sankališče Belvedere v Boh. Bistrici. — Rud. Badjura: Smuška terminologija. (Nadaljevanje.) Prinaša več prvovrstnih slik. Cena posamezne številke 5 kron. Naroča se pri „Splošni zvezi v Ljubljani“.

— Sportni polmesečnik v cirilici je pričel izhajati v Beogradu. Cena temu ilustrovanemu listu je 6 kron.

— Sportski kalendar je izšel v Zagrebu ter vsebuje poleg drugega tudi seznam vseh športnih klubov in organizacij v Jugoslaviji.

Sloven. narodno gledališče.

Repertoire bodočih dni:

V torek 4. jan.: „V točnjaku“ in „Lepa Galatea“, operi v enem dejanju. Ab. A-15.
V sredo 5. jan.: „Vrag“, Ab. C-14.
V četrtek 6.: Matinea ob pol 11. „Božične slike“, otroška predstava ob zelo znižanih cenah.
Popoldne ob 15.: „Mam'zelle Nitouche“. — Zvečer ob pol 8. uri: „Pehujšanje v dolini šent-florijanski“, izv. ahon.
V petek 7.: Zaprti
V soboto 8.: „Pri belem konjčku“, Ab. B-16.

Porotno sodišče.

Mladi sleparji.

Nemški izrek: kakor stari (tiči) pojo, tako zvržole mladi, se da raztegniti tudi še na drugo pot: kakor neznatni, neimoviti mali ljudje vidijo slepariti obče čislane bogataše tako poskušajo tudi oni na lahek način priti do veliko denarja. Če jih ta način pelje na pot hudodelstva, ki jim s svojimi posledicami uniči celo življenje, na to ti mali ljudje, katerih edino premoženje je poštenost, ne mislijo nič. Nasprotno, uverjeni so, da kakor veliki sleparji ostanejo pri nas navadno nekažnovani in v socialni družbi tem bolj spoštovani, čim večji sleparji so pravzaprav, bodo tudi oni izšli brez kazni. Pri tem ne pomislijo nič na drugi znani nemški izrek: „Die Kleinen hängt man, die Grossen lässt man laufen...“

Po teh načelih se je ravnala družba mladih mesarskih vajencev in pomočnikov, ki je lani zgodaj spomladi prišla na idejo kako bi se dalo zaslužiti z lojem v prvi tovarni za milo. Idejo sta praktično izvedla dva starejša gospoda te družbe, neki Straus in Benedek. Načrt je bil jednostaven in vendar prefrigan. Mesarji so oddajali loj večinoma v tovarno za milo. Člani te družbe so si preskrbeli loj, katerega so donášali v malih množinah po 5—8 kg v tovarno, ga izročili skladiščniku na ime katerega znanih mesarjev, skladiščnik je prevzem potrdil. A namesto, da bi oddajalec loja šel z listkom naravnost k blagajni po denar, je nesel listek domov, kjer se je k 5 kg spretno pripisala še ena številka recimo 5 tako, da je potrdilo se glasilo na 55 kg. S temi potrdili je vodstvo družbe pošiljalo svoje člane nazaj v tovarno k blagajni in tam sprejemalo namesto 150 K za 5 kg oddanega loja, 1650 K. Po tem vzorcu so delali naprej skozi celo leto, dokler jim niso prišli v tovarni slučajno na sled, ko je nekega dne zmanjkalo loja v skladišču, dočim so bile v blagajni vpisane velike množine. Izorva je Straus izlorabljal nevednost svojih mladih žrtev, ki o slepariji še niso nič slutile; dajal jim je zato manjše nagrade. Ko so mladi fantje doznali za sleparijo, so pričeli tudi na svoj lasten račun. Nekateri so ta eksperiment prakticirali kar

po večkrat na en dan. Kolikor se je dalo preračunati, je bila tovarna na ta način osleparjena nad 170.000 K. Ko je sleparija prišla na dan, je glavni kolovodja Straus s svojim tovarišem izginil iz Maribora. Tako so prišle zapeljane žrtve, med njimi po 17 let stari fantje pred porotnike kot sleparji. Dokler niso bili kot taki zasačeni, so tvorili z razkošnim življenjem ono družbo, ki imponira po razsipanju denarja, za katero se dalje nihče ne briga, najmanj pa gospodarji, ki bi morali vedeti, da vajenci in mladi pomočniki s poštenim denarjem ne morejo tako povratno živeti. Porotni senat je izrekel nad to družbo trdo obsodbo. Karl Narad in Ivan Crnko sta obsojena po 2½ leti, Henrik Ūbeleis 1 leto težke ječe, Franceta Spinglerja pa so porotniki oprostili krivde.

Tat iz navade ali iz bolezni?

Franc Zajšek iz Nove Cerkve je predmet, vreden, da ga študirajo naši kriminalistični psihijatri. Po zanemarjeni detinski vzgoji je že z 14 letom pričel s tatvinami na debelo. Od tedaj dalje pa do danes, ko je pri svojih 40 letih že o-sivel, je ves čas svojega življenja prebil v tatvinah in ječah. To pot je sedel že tretjič pred poroto. Ne krade iz potrebe, ampak iz navade, ali ta navada mu je prirojena, je podedovana bolezen, kakor je pravilno izvajal njegov zagovornik. Če bi Zajšek ne bil siromak, bi kljub svojim tatvinam ne bil tat, ampak kleptomani in kot tak spoštovan član naše družbe, katero bi drago okradel, a še dražje plačal, prišel bi tudi pred poroto, ampak kot porotnik, ne na zatožno klop in še manj v ječo.

Zajšku so to pot naprtili 3 tatvine v glasovitem ptujskem okraju. Eno poskušajo tatvine prizna, druge dve pri Cehu in Krambergerju v Krčevini (pri Pljuju) pa taji. In ker drugih dokazov ni, so mu porotniki verjeli in potrdili samo to kar sam prizna. Obsojen je na 3 leta težke ječe, to je edino zdravilo, ki ga pozna naša krščanska kultura za take bolezni.

Kaj bo??

Najnovejša poročila.

Splošna stavka železničarjev v Gradcu.

DKU. Gradec, 3. jan. Kurjači in premogarji graškega kolodvora Južne železnice so zahtevali takojšnjo izvršitev od personalnega zastopstva zahtevane mezdne regulacije. Premogarji so odklonili oskrbo lokomotiv s premogom, dokler se ne izpolni njihove mezdne zahteve. To je imelo za posledico, da je železniški promet skoraj popolnoma ustavljen.

DKU. Gradec, 3. jan. Zvečer se je vršilo zborovanje železničarjev, ki je bilo zelo dobro obiskano. Sklenilo se je, da se prične v polnoči s splošno stavko na teritoriju graškega inspektorata Južne železnice. Zahteve železničarjev so naslednje: Zvišanje plače za 40%, draginjske doklade za 100%, letne doklade za vsakega nameščenca v znesku 6000 K, takojšnja izplačitev na račun pa 1000 K in določitev najnižje plače na 5000 kron mesečno.

DKU. Gradec, 4. jan. Stavka vseh kategorij nameščenecv Južne železnice na teritoriju graškega inspektorata se je

pričela o polnoči. Uradniki ne stavkajo. Delavci so na svojih dosedanjih mestih, vendar pa ne izvršujejo službe. Železniški promet na južni progi popolnoma počiva. Dunajski poštni vlak danes zjutraj ni več došel v Gradec.

Kmetijski in delavski kongres v Prekmurju.

Maribor, 4. jan. Kmetijski in delavski kongres za Prekmurje se vrši v torek, 18. in v sredo, 19. t. m. v Dolnji Lendavi v Prekmurju. Obenem zboruje tudi zveza županov in kmetijskih podružnic ter se bo ustanovila kmetijska in delavska zbornica za Prekmurje, ki bo kot taka prva v naši državi. Temu kongresu, ki ima zlasti gospodarski in narodno-politični program, bodo prisostvovali tudi zastopniki vlade in oblasti ter so prav tako vsi, ki se zanimajo za naše Prekmurje, povabljeni na to zborovanje, ki obeta biti zelo obsežno in zanimivo.

Ob smrti Koste Stojanoviča.

LDU Beograd, 3. januarja. Smrt finančnega ministra Koste Stojanoviča je izzvala v Beogradu veliko žalost. O njegovi smrti so danes govorili v klubih. Splošno se smatra, da je z njegovo smrtjo zadela našo državo velika izguba. Pokojniku priznavajo vsi, tudi njegovi politični nasprotniki, da je bil dober patrijot in dober delavec.

Vprašanje ostalih portfeljev.

LDU Beograd, 3. januarja. Vprašanje popolnitve praznih portfeljev se bo rešilo, ko pridejo v Beograd zastopniki jugoslovenske muslimanske skupine. Prišli bodo v Beograd jutri ali najpozneje pojutrišnjem.

Prva seja nove vlade.

LDU Beograd, 3. januarja. Danes dopoldne je bila prva seja nove vlade. Na tej seji, kateri so prisostvovali vsi ministri, so sklenili, da se nadaljuje delo dr. Vesničeve vlade glede preganjanja protidržavnih elementov. Sestavil se je gospodarsko-finančni odbor ministrov. Na seji se je razpravljalo o ustavi. Razprava se bo nadaljevala pri večerni seji.

Divjanje Arnavtov.

LDU Beograd, 3. januar. Iz Pristine javljajo: V zadnjem času se arnavtski napadi na naše prebivalstvo ponavljajo tako pogostokrat, da je prebivalstvu sedaj huje kakor pod Turki. Razbojniške tolpe so začele napadati v mestu samem. Tako so napadle pošto, ubile tri orožnike in dva sprevednika ter ranile enega meščana. Iz mesta so odvedli dva meščana v planine, da bi zahtevali odškodnino.

Napaka v uradni objavi nove listne.

LDU Beograd, 3. januarja. V večerajšnjem uradnem poročilu o sestavi nove vlade se nahaja napaka glede listnic za socialno politiko in za trgovino in industrijo. Poročilo pravi, da je dr. Vekoslav Kukovec prevzel resort ministristva za socialno politiko, dr. Milivoj Jovanović pa resort trgovine in industrije. S kompetentne strani se danes doznava, da je prevzel ministristvo za socialno politiko dr. Milivoj Jovanović, ministristvo za trgovino in industrijo pa dr. Vekoslav Kukovec.

Veste že najnovejše?

„Zlătorog milo“

stane samo šestintrideset kron kilogram, torej en kos osemnajst kroa.

Mariborska tovarna mila.

Gospodarstvo, trgovina.

Dalmatinska vina vsake kakovosti in barve ponuja po nizki ceni Josip Rošič, veletržec z vinom v Opuzunu, Dalmacija. Na to ponudbo se opozarjajo trgovci in gostinčarji.

Trgovski gremij.

Zakon o upravi fondov. Kakor je bilo objavljeno s finančnim zakonom za 1. 1920-21 je bil trgovinski minister pooblaščen, da sme izvesti izpremembe in izpopolnitve zakona o upravi fondov, da bo mogla uprava fondov upravljati ne samo dolgoročne hipotekarne posle, marveč tudi kratkoročne, kakor jih upravljajo druge banke in s katerimi se uprava fondov doslej ni bavila.

Ungaro-Croata-Kopajtič. Predsedniki ozir. imejitelji našega največjega brodarkega društva «Ungaro-Croata» Kopajtič, dr. Grupi in Bonetič so odpotovali v Beograd ter imeli tam pogovore z ministrskim predsednikom, ministrom prometa in finančnim ministrom radi pretvoritve imena tega društva v »Jugoslavensko parobrodno društvo«.

Kurz zlata enak srebru. Finančni minister je odredil, da se pri naplachu davka na obrt in pri carinarnicah izjednači kurz zlata s srebrom.

Cirkulacija nemških mark se veča. Zadnji nedeljski izkaz nemške državne banke pokazuje povišanje cirkulacije mark napram zadnjemu tednu za 1691 milijonov mark. Splošen promet je sedaj narastel nekaj nad 64 milijard mark.

Angleško - ruska trgovinska pogajanja. Krassyn se sedaj pogaja z angleško vlado o ukinjenju blokade in o garanciji, da ne bodo ruske pošiljke zlata zaplenjene na račun dolgov carske Rusije.

Grški dolg Franciji. »Journal« poroča, da dolguje Grčija Franciji skupno 816 milijonov frankov.

Litvinska in angleški kapital. Angleški veleindustrija in veletrgovci so podvzeli korake pri upravnih komisijah srednje Litvinske v svrhu nalaganja svojega kapitala. Predstavniki velike industrije in angleških bančnih zavodov so izjavili, da bo Anglija napram srednji Litvinski zavzela dobrohotno stališče, v kolikor se vlada obveže, da bo ščitila interese angleškega kapitala. Komisija je izjavila v svojem odgovoru, da so vsi dogovori med njimi in predstavniki že potrjeni od vlade.

Poljsko-madžarska trgovina. Po merodajnih informacijah poljskega vira se bo v najkrajšem času zaključil trgovski dogovor med Poljsko in Madžarsko na osnovi kompenzacije.

Izvozni kredit na Angleškem. Angleški parlament je določil, da otvori »Averseas Trade Credits Insurance

Act« kredit 26.000.000 funtov šterlingov za angleške produkte, namenjene izvozu v Čehoslovaško, Jugoslavijo, Romunijo, Armenijo, Litvinsko, Georgijo, Estonsko in Bulgarijo.

Poljska trgovina. Poljski konzulat je izdal komunikate, ki dokazuje, da namerava Poljska sedaj v mirovni dobi pristopiti delu ekonomske senacije zemlje. Poljska je bogata na surovinah, specielno na lesu, cementu, nafti in industrijskim steklom. Da se omogoči izvoz, je sklenila poljska vlada ukinuti vse takse, ki so se do sedaj plačale, posebno in v prvi vrsti za izdelan in noizdelan les. Izvozniki lahko plačajo poljsko blago tudi v poljski valuti. Na drugi strani potrebuje Poljska bombaža, volne, gumila, avtomobile, električnih naprav i.t.d. Kavo se je zamoglo do sedaj uvoziti samo omejeno, nad tem ko je sedaj uvoz popolnoma svoboden. Iz Trsta se bodo uredili specielni poljski trgovski vagoni, ki bodo vozili kolonialno blago na Poljsko, a od tam se bodo vračali s poljskimi produkti.

Čehoslovaška-italijanska konferenca v Trstu. Dne 28. novembra so se pričela v Trstu trgovinska pogajanja ob prisotnosti vladnih in trgovskih delegatov. Pretresalo se je posebno vprašanje transporta po italijanskih železnicah, sprejemanja blaga v tržaških skladiščih, a specielno transitive trgovine republike preko pristanišča v Trstu. To vprašanje je za Čehoslovaško zelo velike važnosti, to pa posebno sedaj, ko stoji pred vpostavo trgovskega prometa z južno Rusijo. Trst ni v današnjih razmerah primeren za tranzitno trgovino ter bi bilo potrebno, da se zgradi dve skladišči po 800 m². Razpravljalo se bode o ureditvi posebne čehoslovaške čarinske ekspoziture v Trstu, s čimer bi odpadlo mučno in nerodno zacinjenje pošilk na meji. Rešilo se bo končno vraščanje reklamacij na italijanskih železnicah in pogoste tatvine na Lloydu Triestino, koje primankljaj znaša tudi do 30% pošilk.

Razno in humor.

Nenavadna jed. Ravnatelj neke višje šole je predaval svojim dijakom o človeški hrani in izjavil, da bi se lahko navadilo tudi na hrano, ki se jim zdi neprijetna, kakor podgane, mačke i.t.d. Posebno okusne da so baje deževne gliste, ki se plazijo ob deževnem vremenu po cestnih lužah in blatu. Jako izborne da bi bile na juhi mesto »špagetov« ali makaronov. Dijaki so si ta nauk zapomnili. Pri prihodnjem roistnem dnevu ravnatelja so nabrali na polju nebroj takih glist, jih doma spraznili na maslu in mu jih prezentirali v šoli kot darilo. V največje začudenje dijakov je gratulant

pozibal vse gliste do zadnje ter se dijakom srčno zahvalil za to »okusno« jed.

Elektrofotografija. V Ameriki so iznašli zopet novo čudo, elektrofoto grafijo, t. j. fotografiranje na daljavo potom električnega toka. Prvi poskusi so se obnesli le na krajše daljave, pozneji že na 200 km, najnovejši Washington—St. Louis pa celo že na razdaljo 2000 km. Parški »Matin« je dobival svoje slike iz olimpijade v Anverzi že na ta način. V zvezi s to iznajdbo, toda ne še dovršena je druga, s katero se bo lahko videlo potom

električnega toka iz kraja v kraj. Tako bo n. pr. ženin, ki bo telefoniral s svojo nevesto v Ljubljani, to le nevesto ne le slišal, ampak obenem tudi videl.

Zahtevajte v vsaki gostilni in kavarni „Tabor“!

Glavni urednik: Radivoj Rehar.
Odgovorni urednik: Fran Voglar.

Mala oznanila.

Sprejme se **saldo-konisti**, mlajša moč. Ponudbe na upravo lista.

Ena zimska in ena poletna moška obleka, predvojno blago a 2500 K. in lepi moški lak-čevlji (št. 42) za 600 K se prodaja. Vrazova ulica 6-II.

Zgubila se je težka zlata ura na poti iz Limbuša v Maribor. Pošten najditelj naj jo izvoli oddati proti dobri nagradi pri g. Blažu Zafošniku v kavarni »Central«.

Krompir beli se prodaja po K 1'60. Vetrinjska ul. 17. 1

Gonilni jermeni

iz pravega la usnja v raznih širinah. Šivalni in vezalni jermeni v zalogi pri **tv. Kravos**, Aleksandrova cesta 12. 5—5 912

Velika pošiljatev

Limon

v orig. zabojih po 300 komadov a K 200—

Sveče

Riža

Caj v originalnih zabojih ali odprti 4 2-2

Caj v paketih

1 dkg a K 2'—

6 « « K 10'—

10 « « K 16'—

12 « « K 20'—

Poper beli in črn

Piment Cassia

pošilja vsako množino po željeznici in pošti tvrdka

VinkoHmelak

Maribor, Slomškov trg 6.

Slavko Lešnik

kolar

Pod mostom št. 10

sprejema vsakovrstna kolarska in v stroko spadajoča dela.

Postrežba točna! Cene solidne!

Motorje za istosmerni tok

(Gleichstrom)

14 HP, 3 HP, 1 HP z napuščaji (Anlass), ter motor na plin prodaja

Mariborska tiskarna d. d.

Jurčičeva ulica 4.

Pozor! Pozor!

Singer šivalni stroji iz Amerike in Anglije so dospeli za rodbinsko rabo in šivilje v vseh opre-

mah za krojače, čevljarje in druge tovarniške svrhe, kakor tudi

Singer deli

Singer igle in prvovrstne

Singer olje. 916

Dobiva se v trgovini

Singer šivalni stroji Bourne & Co
Maribor, Dravska ulica 10.

Izdelek in material kakor pred vojno.

Mariborska eskomptna banka

v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 11

Podružnice: Murska Sobota in Velikovec.

Sprejema: Vloge na knjižice, na tekoči in žiro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja: Davize, valute, vrednostne papirje i.t.d.

Eskontira: Menice, devize, vrednostne papirje i.t.d.

Daje kredite: Pod najugodnejšimi pogoji.

Izdaja: Ceke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

Daje predujme: Na vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih.

Prevzema: Borzna naročila in jih izyruje najkultnejše.